

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๒/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๐/๒๕๕๒

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง พระภิกษุ กราณย์ สิริมะลูลี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ กรณีคำสั่งกองทัพอากาศ ที่ ๑๓๒๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ละเมิดสิทธิมนุษยชนตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พระภิกษุ กราณย์ สิริมะลูลี อยู่บ้านเลขที่ ๔๐๕ หมู่ที่ ๑๓ ถนนประชาของอาจ ตรอกบ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ พร้อมเอกสารประกอบเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย ผู้ร้องเคยรับราชการเป็นนายทหารชั้นประทวนประจำสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศ คอนเมือง เหล่าสารวัตรทหารอากาศมียศพันจ่าอากาศเอก เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีคำสั่งกองทัพอากาศที่ ๑๓๒๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ปลดผู้ร้องออก จากประจำการตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันที่ถูกตั้งพักราชการและถอดออกจาก ยศทหาร เนื่องจากการที่ผู้ร้องกับพวกได้ร่วมกันปลอมใบเสร็จคำรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นเอกสารสิทธิ

- ๒ -

อันเป็นเอกสารราชการของโรงพยาบาลศิริราช เป็นเงินจำนวน ๓,๒๗๕ บาท ในวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งศาลทหารกรุงเทพได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกผู้ร้องเป็นเวลา ๑ ปี และให้ออกจาก ราชการโดยไม่มีเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ

ต่อมา ผู้ร้องได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภช กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๖ ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ กราบบังคมทูลพระกรุณา ขอรับพระราชทานบำเหน็จบำนาญ โดยยื่นต่อ สำนักพระราชวัง แต่สำนักพระราชวังมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ร้องว่าไม่สามารถดำเนินการให้ผู้ร้อง ได้รับบำเหน็จบำนาญได้

ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อขอคืนยศและกลับเข้ารับราชการ โดยอ้างว่าได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินใน โอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ นั้น สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือที่ กท.๐๑๐๐/๑๑๗๐ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ แจ้งให้ผู้ร้องเรียน ว่าการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ นั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิหรือประโยชน์ในการที่จะเรียกร้องขอคืนยศและกลับเข้า รับราชการ และตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร.๐๑๐๘.๑๒/๑๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๑ ขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณากรณีผู้ร้องได้มีหนังสือกราบเรียน นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณายกเลิกคำสั่งให้ผู้ร้องออกจากประจำการ พร้อมทั้งขอความช่วยเหลือ ให้กลับเข้ารับราชการและให้ได้รับบำเหน็จบำนาญ นั้น กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ที่ กท.๐๒๐๑/๑๒๕๒ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๒ แจ้งไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีว่าไม่สามารถยกเลิกคำสั่ง กองทัพอากาศได้ เนื่องจากการถอดผู้ร้องออกจากยศทหารและปลดออกจากประจำการโดยไม่มี เบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญนั้น ได้ดำเนินการไปโดยถูกต้องแล้ว ส่วนการขอกลับเข้ารับราชการและ

- ๓ -

ขอให้ได้รับบำเหน็จบำนาญไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการได้ และทางสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบแล้ว

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ และต่อมาคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๕๑/๒๕๔๓ ว่า การร้องทุกข์ของผู้ร้องนั้นเป็นกรณีการร้องทุกข์เกี่ยวกับราชการทหาร โดยที่มาตรา ๑๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้ว่าผู้ที่เป็นทหารถ้าจะร้องทุกข์เกี่ยวกับราชการทหาร ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับว่าด้วยการนั้นแล้ว กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกามีได้เปิดช่องให้มาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้อีก ดังนั้น กรณีของผู้ร้องไม่อาจนำเรื่องมาร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้

นอกจากนั้น ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งในคดีหมายเลขดำที่ ป.ค.๑๕๓/๒๕๔๒ และศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ป.ค.๑๗๒/๒๕๔๒ ต่อมา ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีของผู้ร้องเป็นเรื่องที่ขอให้มีการเพิกถอนคำสั่งและให้มีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลยุติธรรมในขณะนั้นภายในกำหนดอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่ท่าละเมิดหรือวันที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี การยื่นคดีของผู้ร้องขาดอายุความไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับและมีใช่เป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ ศาลปกครองกลางจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลทหารสูงสุด และผู้บัญชาการทหารอากาศ ในกรณีที่ผู้ร้องถูกปลดออกจากประจำการ โดยถูกถอดยศ งดเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ และขอค่าสินไหมทดแทน ซึ่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ๔ -

ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ แจ้งผู้ร้องทราบว่า การดำเนินการของผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงกลาโหมว่าด้วยผู้ซึ่งไม่สมควรจะดำรงอยู่ในยศทหารและบรรดาศักดิ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ และกรณีของผู้ร้องไม่พบว่าเป็นการกระทำที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๖ (๑) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้ยุติการพิจารณา ตามมาตรา ๒๔ (๓) ประกอบมาตรา ๒๔ (๒) และมาตรา ๒๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

ผู้ร้องจึงเห็นว่า คำสั่งกองทัพอากาศที่ ๑๓๒๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ยกเลิกคำสั่งกองทัพอากาศที่ ๑๓๒๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒

ต่อมา ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอยื่นเอกสารเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับรวมสำนวนไว้ในคำร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และมาตรา ๒๑๒ วรรคสอง

- ๕ -

บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้ และวรรคสอง กำหนดว่าการใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ แล้ว เห็นว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

๑. ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
๒. บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ
๓. ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

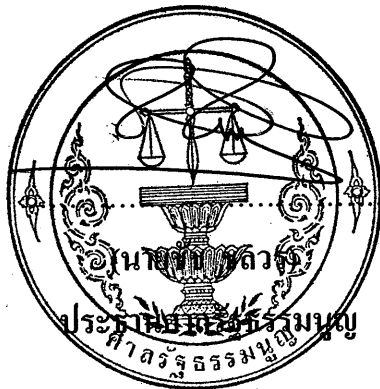
พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีคำสั่งกองทัพอากาศที่ ๑๓๒๕/๒๕๒๒ ละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือไม่ นั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และต้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้อีก แต่ตามคำร้องของผู้ร้องนั้น เป็นเรื่องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับคำสั่งกองทัพอากาศที่ ๑๓๒๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน

- ๖ -

พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ผู้ร้องเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และให้ศาลรัฐธรรมนูญยกเลิกคำสั่งดังกล่าว ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น คำร้องของผู้ร้องจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

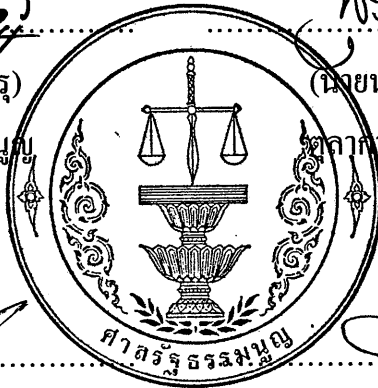
(คำสั่งที่ ๔๒/๒๕๕๒)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล เอกอูรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนริศร์ มาประสิทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปลา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ